

Рјешење

**по Захтјеву за покретање поступка за утврђивање злоупотребе доминантног положаја
привредног субјекта ЈП БХ Пошта, Сарајево поднесеном од привредног субјекта
МХС, Сарајево**

**Сарајево
Јуни 2009. године**

Број: 01-06-26-056-36-II/08
Сарајево, 4. јуна 2009. године

На основу члана 42. тачка г), а у вези са чланом 10. став (2) тачка б) Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05 и 76/07), и чланом 105. Закона о управном поступку (Службени гласник БиХ, бр. 29/02, 12/04 и 88/07) у поступку покренутом на основу Захтјева за покретање поступка утврђивања злоупотребе доминантног положаја поднесеног од привредног субјекта МХС Друштво за трговину и услуге д.о.о. Сарајево, Игманска 8, 71000 Сарајево, против привредног субјекта Друштво са ограниченом одговорношћу ЈП БХ Пошта, Обала Кулина бана 8, 71000 Сарајево, Конкурентијски савјет, на 89. (осамдесетдеветој) сједници одржаној дана 4. јуна 2009. године, је донио

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Одбија се Захтјев привредног субјекта МХС Друштво за трговину и услуге д.о.о. Сарајево, Игманска 8, 71000 Сарајево за утврђивање злоупотребе доминантног положаја привредног субјекта Друштво са ограниченом одговорношћу ЈП БХ Пошта, Обала Кулина бана 8, 71000 Сарајево, као неоснован.
2. Одбија се Захтјев привредног субјекта Друштво са ограниченом одговорношћу ЈП БХ Пошта, Обала Кулина бана 8, 71000 Сарајево, за надокнаду трошкова поступка, као неоснован.
3. Свака странке у поступку сноси своје трошкове поступка.
4. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у «Службеном гласнику БиХ», службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкурентијски савјет запримио је, дана 30. децембра 2008. године под бројем: 01-06-26-056-II/08 Захтјев за покретање поступка привредног субјекта МХС, друштво за трговину и услуге д.о.о. Сарајево, Игманска 8, 71000 Сарајево (у даљем тексту: МХС д.о.о. Сарајево) за утврђивање злоупотребе доминантног положаја (у даљем тексту: Захтјев) привредног субјекта Друштво са ограниченом одговорношћу ЈП БХ Пошта, Обала Кулина бана 8, 71000 Сарајево (у даљем тексту: ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево), поднесен по пуномоћнику Авди Шкаљићу, адвокату, Скендерија 33, 71000 Сарајево (пуномоћ издата од привредног субјекта МХС дана 20. децембра 2008. године) (у даљем тексту: Подносилац захтјева). Привредни субјект МХС током поступка (дана 13. априла 2009. године) је именовано новог пуномоћника Ахмеда Жилића, адвоката, Радићева 2, 71000 Сарајево.

Будући да је Захтјев у дијелу који се односи на повреду прописа о заштити тржишне конкуренције, односно злоупотребе доминантног положаја био непотпун и нејасан, Конкуренцијски савјет је тражио од Подносиоца захтјева (акт број: 01-06-26-056-1-П/08 од дана 5. јануара 2009. године достављање детаљаног описа чињеничног стања, праксе или околности које су разлог за подношење Захтјева, у смислу члана 28. став (1) тачка ц) Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон).

Подносилац захтјева је доставио тражену документацију у року одобреном од Конкуренцијског савјета (поднесак број: 01-06-26-056-5-П/08 од дана 09. фебруара 2009. године).

Комплетирањем Захтјева Конкуренцијски савјет, на основу члана 28. став (3) Закона Подносиоцу захтјева издао је Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, дана 16. септембра 2008. године број: 01-06-26-027-3-П/08.

Странке у поступку

Странке у поступку су Друштво са ограниченом одговорношћу ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево, Обала Кулина бана 8., 71000 Сарајево, и привредни субјект МХС Друштво за трговину и услуге д.о.о. Сарајево, Игманска 8, 71000 Сарајево.

Привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево

Привредни субјект Друштво са ограниченом одговорношћу ЈП БХ Пошта, Обала Кулина бана 8., 71000 Сарајево (скраћена судска ознака фирме: ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево) је регистрован у Општинском суду у Сарајеву под матичним бројем: 1-23390, основан од Владе Федерације Босне и Херцеговине дана 20.12.2001. године, подјелом на привредни субјект Јавно предузеће БХ Пошта Сарајево и привредни субјект Јавно предузеће БХ Телеком Сарајево, са основним капиталом од 245.579.085,73 КМ.

Претежне регистроване дјелатности су услуге платног промета, трговина на мало и велико, курирске дјелатности, разне врсте универзалних и резервисаних поштанских услуга.

Привредни субјект МХС д.о.о. Сарајево

Привредни субјект МХС Друштво за трговину и услуге д.о.о. Сарајево, Игманска 8, 71000 Сарајево (Скраћени судски назив: МХС д.о.о. Сарајево) је регистрован у Општинском суду Сарајево (матични број субјекта 65-01-0079-07 и ЈИБ 4201277750007), дана 24. јула 2007. године, са власничким учешћем по 30,0% физичко лице Тахировић Мирза, Оловска до 61, 71000 Сарајево; Шабановић Самир, Чебеције 34а, 71000 Сарајево, Кустура Хадис, Енвера Шеховића 9, 71000 Сарајево, и 10,0% физичко лице Шкаљић Едина, Паромлинска 33, 71000 Сарајево, са уписаним основним капиталом од 2.100,00 КМ.

Претежне регистроване дјелатности су производња хране, пића, хљеба и пецива, производња текстила и одјеће и обуће, трговина на велико и мало разноврсним производима, индустријском опремом, превоз путника и робе, издавачка дјелатност, одређене поштанске услуге (курирске услуге).

Правни оквир предметног поступка

Конкурenciјски савјет у поступка је примјенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», број 18/06), Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја («Службени гласник БиХ», број 18/06).

Конкурenciјски савјет у предметном поступку је узео у обзир и одредбе Закона о поштама Босне и Херцеговине – «Службени гласник БиХ», број 33/05; Правилник о општим условима за пружање поштанских услуга– «Службени гласник БиХ», број 04/07; Правилник о издавању лиценце за обављање поштанских услуга - «Службени гласник БиХ», број 92/07; Одлука о висини трошкова за издавање лиценце и висини годишње накнаде за обављање поштанских услуга - «Службени гласник БиХ», број 92/0; Закон о поштанском саобраћају у Федерацији Босне и Херцеговине – «Службене новине Федерације БиХ», број 76/04; Правилник о општим условима за пружање поштанских услуга - «Службене новине Федерације БиХ», број 04/07.

Захтјев за покретањем поступка

Захтјев је поднесен од привредног субјекта МХС д.о.о. Сарајево, у складу са чланом 27. Закона, ради утврђивања спрјечавања, ограничавања или нарушавања слободне тржишне конкуренције злоупотребом доминантног положаја ограничавањем производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача од стране привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево, у смислу члана 10. став (2) тачка б) Закона, те се истим од Конкурenciјског савјета тражи доношење рјешења о злоупотреби доминантног положаја на релевантном тржишту од стране привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево.

Подносилац захтјева, привредни субјект МХС д.о.о. Сарајево, у битном наводи сљедеће:

- да је привредни субјект МХС д.о.о. Сарајево регистрован у Општинском суду у Сарајеву, између осталих дјелатности, и за обављање курирских услуга (шифра поддјелатности 64.120), наводећи да исте чине услуге, осим јавних поштанских услуга, које могу обављати привредни субјекти који нису јавни поштански оператори и односе се на прикупљање, транспорт и испоруку писмовних пошиљки и пакета које се могу обављати властитим /приватним превозним средствима или јавним превозом;
- да је у складу са судском регистрацијом дјелатности привредни субјект МХС закључио, између осталих, уговоре са привредним субјектима (нпр. КЈКП Топлане - Сарајево д.о.о. Сарајево и ЕЛОБ ЦАТВ д.о.о. Сарајево) за обављање курирских услуга (подјела рачуна, опомена, итд);
- да је Федерална управа за инспекцијске послове Рјешењем од дана 2. децембра 2008. године, на основу пријаве привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево, забранила привредном субјекту МХС д.о.о. Сарајево пружање резервисаних поштанских услуга (које укључују и курирске услуге) са образложењем да није испунио услове из Закона о поштанском саобраћају Федерације БиХ, односно није регистрован за пружање резервисаних поштанских услуга;
- да је у наведеном Рјешењу погрешно утврђено чињенично стање и да није тачно да неовлаштено пружа резервисане поштанске услуге, јер ове услуге, поред привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево могу пружати и други оператори поштанског саобраћаја који имају судску регистрацију и да није потребна додатна дозвола;

- да је привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево континуирано опструисао пословање привредног субјекта МХС д.о.о. Сарајево, у смислу погрешног информисања његових клијената, о кршењу Закона о поштанском саобраћају у Федерацији Босне и Херцеговине од стране привредног субјекта МХС д.о.о. Сарајево;
- да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево, као јавни поштански оператор, има доминантан положај на тржишту поштанских услуга, будући да има тржишно учешће веће од 40,0%, те на тај начин ствара и искориштава монополски положај на релевантном тржишту резервисаних поштанских услуга у Босни и Херцеговини, односно злоупотребљава доминантан положај, користећи привилеговани статус јавног поштанског оператора у већинском или искључивом власништву државе;
- да је члан 6. Закона о поштанском саобраћају у Федерацији Босне и Херцеговине о поштанским услугама непрецизан и да нема адекватног образложења правне норме наведене у истоме која би прецизно регулисала резервисане поштанске услуге, односно курирске услуге, што привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево искориштава и на тај начин онемогућава пружање тих услуга другим регистрованим пружаоцима услуга;
- да су Поштанска директива 97/67ЕЦ Европског парламента и Европског савјета од дана 15. децембра 1997. године, и нова Поштанска директива 2002/39/ЕЦ Европског парламента и савјета Европе о третману експресних услуга, утврдиле као основни принцип да курирске услуге требају бити либерализоване и одвојене од осталих поштанских услуга, односно треба да постоји значајна разлика између резервисаних поштанских услуга, које обављају јавни поштански оператори и курирских услуга, које могу вршити и други пружаоци поштанских услуга (приватни привредни субјекти). Наведена регулатива подразумијева да експресне (курирске) услуге не могу бити унутар резервисаних услуга, нити универзалних услуга.

На основу наведеног Подносилац захтјева предлаже Конкуренцијском савјету, у смислу члана 11. став (2) Закона, доношење рјешења о злоупотреби доминантног положаја од стране привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево, те доношење мјера које доприносе осигуравању конкуренције на тржишту поштанских услуга.

Конкуренцијски савјет је оцијенио да без провођења поступка није могуће утврдити постојање повреде Закона, наведене у Захтјеву, односно злоупотребе доминантног положаја од стране привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево ограничавањем производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача, у смислу члана 10. став (2) тачка б) Закона,.

Конкуренцијски савјет на основу Захтјева, у смислу члана 32. став (2) Закона, је донио Закључак о покретању поступка, број: 01-01-26-056-7-П/08 (у даљем тексту: Закључак), на 84. (осамдестчетвртој) сједници, одржаној дана 23. фебруара 2009. године.

Конкуренцијски савјет је доставио Захтјев и Закључак, у складу са чланом 33. став (1) Закона, привредном субјекту ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево за достављање мишљења (дана 24. фебруара 2009. године број: 01-01-26-056-11-П/08).

Привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево је доставио своје мишљење на Захтјев и Закључак и доставио тражену документацију у остављеном временском року, у смислу

члана 33. ст. (2) и (3) Закона (поднесак број: 01-06-26-056-13-II/08 од дана 16. марта 2009. године), наводећи у истом сљедеће:

- да резервисане поштанске услуге, према Закону о поштама Босне и Херцеговине и Закону о поштанском саобраћају Федерације БиХ, подразумијевају врсту универзалних поштанских услуга које може пружати само јавни поштански оператор, а у оквиру резервисане поштанске услуге је и пријем, отпрема, превоз, приспјеће и уручење писмовних пошиљки до 1000 грама (укључује рачуне за режију, комуналије, финансијске и друге извјештаје);
- да се чланом 6. став (1) тачка г) Закона о поштама Босне и Херцеговине курирске услуге сматрају резервираним поштанским услугама уколико износ тарифе није десет пута већи од обичне тарифе и исте могу пружати и оператори поштанског промета (поред јавних поштанских оператора) само по цијенама које су десет пута веће од цијена јавних поштанских оператора за пренос обичне писмоносне пошиљке до 20 грама;
- да привредни субјект МХС д.о.о. Сарајево иако је регистрован за дјелатност пружања курирских услуга не може пружати резервисане поштанске услуге /курирске услуге (испоруке писмоносних пошиљки), јер члан 2. тачка и) Закона о поштама Босне и Херцеговине и члан 3. тачка 2) и члан 57. став (1) Закона о поштанском саобраћају Федерације БиХ и одредбе Правилника о општим условима за пружање поштанских услуга, утврђују да су искључиво јавни поштански оператори овлаштени за пружање резервисаних поштанских услуга, односно да је привредном субјекту ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево, поред друга два јавна поштанска оператора, у наведеним прописима дато искључиво право и обавеза обављања ових поштанских услуга;
- да привредни субјект МХС д.о.о. Сарајево не може обављати резервисане поштанске услуге које су од посебног друштвеног интереса, у смислу члана 5. став (4) Закона о поштама Босне и Херцеговине и без дозволе коју издаје Агенција за поштански саобраћај Босне и Херцеговине, у смислу члана 10. Закона о поштама Босне и Херцеговине;
- да је привредни субјект МХС д.о.о. Сарајево незаконито пружао услуге поштанског саобраћаја, јер није имао дозволу Агенције за поштански саобраћај Босне и Херцеговине, и тиме је свјесно кршио прописе Босне и Херцеговине, те је таквим дјеловањем наносио материјалну и другу штету јавним поштанским операторима, као легалним пружаоцима тих услуга,
- да је привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево у складу са својим обавезама и одговорностима упознао Федералну управу за инспекцијске послове и привредне субјекте кориснике поштанских услуга, који имају закључене уговоре са привредним субјектом МХС д.о.о. Сарајево, о кршењу Закона о поштама Босне и Херцеговине и Закона о поштанском саобраћају Федерације Босне и Херцеговине;
- да су неосновани наводи привредног субјекта МХС д.о.о. Сарајево да пружање резервисаних услуга од стране јавних поштанских оператора, односно привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево није у складу са међународним нормама, односно Поштанским директивама ЕУ, јер јавни поштански оператори нису надлежни за доношење закона, нити усклађивање истих са међународним нормама,

- да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево подржава поступну либерализацију тржишта поштанских услуга и поступно преузимање легислативе правне стечевине Европске заједнице, у складу са преузетим обавезама из закључених међународних уговора / споразума;
- да су неосновани наводи да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево искориштава непрецизност члана 6. Закона о поштама Босне и Херцеговине јер је тим чланом прецизно регулисано што су универзалне поштанске услуге, резервисане поштанске услуге, шта је писмовна пошиљка, и ко може вршити те дјелатности и под којим условима;
- да су неосновани и неаргументовани наводи да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево има доминантан положај на тржишту поштанских услуга, јер је тржиште резервисаних поштанских услуга у Босни и Херцеговини подјељено између три јавна поштанска оператора на основу Закона о поштама Босне и Херцеговине, а исти учествују на релевантном тржишту сразмјерно развијености подручја, броја корисника, привредних субјеката, развијености и приступачности поштанске мреже и осталих услова пружања резервисаних поштанских услуга;
- да Подносилац захтјева није доказао да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево има преко 40,0% тржишног учешћа што се Законом о конкуренцији сматра доминантним положајем, нити је доказао злоупотребу доминантног положаја од стране привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево.

Према наведеном привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево предлаже да Конкурентијски савјет након утврђивања чињеничног стања у поступку, а у складу са одредбама члана 42. Закона донесе рјешење којим се утврђује непостојање злоупотребе доминантног положаја, у смислу чл. 9. и 10. овога Закона од стране привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево.

Будући да се ради о поступку са странкама са супротним интересима, те у сврху пружања могућности странкама да се изјасне о чињеницама и околностима које су од важности за доношење коначног рјешења, Конкурентијски савјет је заказао усмену расправу, дана 14. априла 2009. године, у складу са чланом 39. Закона, којој су присуствовали законски заступници привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево, те законски заступник и пуномоћник привредног субјекта МХС д.о.о. Сарајево.

Усмена расправа заказана за дан 14. априла 2009. године је одгођена на захтјев странака у поступку, јер је Подносилац захтјева на усменој расправи доставио нови поднесак (запримљен под бројем: 01-06-26-056-18-1-П/08), те је привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево тражио додатно вријеме за давање мишљења о истом.

Подносилац захтјева у свом поднеску је поновио наводе из Захтјева и навео сљедеће:

- да Конкурентијски савјет треба разријешити питање правне неусклађености Закона о поштанском саобраћају Федерације БиХ са Законом о поштама Босне и Херцеговине, а исте ускладити са међународним правом и стандардима, односно поштанским директивама Европске заједнице;

- да Федерална управа за инспекцијске послове која дјелује на основу ентитетског Закона о поштанском саобраћају Федерације БиХ не може забранити рад привредном субјекту МХС који дјелује према државном Закону о поштама Босне и Херцеговине.

Привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево је доставио мишљење (поднесак запримљен од Конкуренцијског савјета број: 01-06-26-056-22-II/08 дана 20. априла 2009. године) на поднесак привредног субјекта МХС д.о.о. Сарајево, поднесен на усменој расправи од дана 14. априла 2009. године.

Конкуренцијски савјет је предметни одговор доставио привредном субјекту МХС д.о.о. Сарајево (акт број: 01-06-26-056-23-II/08 дана 20. априла 2009. године) за давање мишљења.

Конкуренцијски савјет је у складу са закључцима са одгођене усмене расправе, од дана 14. априла 2009. године, одржао усмену расправу дана 22. априла 2009. године, у просторијама Конкуренцијског савјета, на којој су били присутни законски заступници привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево, те законски заступник и пуномоћник привредног субјекта МХС д.о.о. Сарајево.

На усменој расправи Подносилац захтјева је дао мишљење на достављени одговор привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево (од дана 20. априла 2009. године) и поновио да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево искориштава монополски положај на релевантном тржишту резервисаних пошанских услуга у Босни и Херцеговини, односно злоупотребљава доминантан положај, користећи привилеговани статус јавног поштанског оператора.

Привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево на усменој расправи је поновио наводе из датог мишљења на Захтјев и Закључак и навео да је дјеловао у складу са Законом о поштама Босне и Херцеговине и да није злоупотребио доминантан положај на релевантном тржишту резервисаних поштанских услуга у Босни и Херцеговини.

Усмена расправа је била јавна, у смислу Пословника о раду Конкуренцијског савјета (Службени гласник БиХ, број: 18/06), те су били присутни као посматрачи представници Агенције за поштански саобраћај Босне и Херцеговине и представник Удружења шпедитерских кућа Федерације Босне и Херцеговине.

Анализа релевантног тржиште

У складу са чланом 3. Закона и чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта релевантно тржиште се одређује као тржиште одређених производа који су предмет обављања дјелатности привредних субјеката на одређеном географском подручју.

Релевантно тржиште производа обухвата све производе које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду особито њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајну намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Релевантно географско тржиште обухвата цјелокупну или значајан дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјекти дјелују у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Релевантно тржиште услуга предметног поступка је тржиште резервисаних поштанских услуга.

Релевантно географско тржиште предметног поступка је тржиште Босне и Херцеговине, будући да јавни поштански оператори дјелују на основу Закона о поштама Босне и Херцеговине.

У смислу наведенога Конкуренијски савјет за релевантно тржиште предметног поступка је утврдио тржиште пружања резервисаних поштанских услуга у Босни и Херцеговини.

На основу анализе укупног годишњег прихода, за 2007. годину и 2008. годину, тржишна учешћа јавних поштанских оператора на релевантном тржишту Босне и Херцеговине су:

Табела 1.

Јавни поштански оператори	Укупан приход 2007	Тржишно учешће 2007	Укупан приход 2008	Тржишно учешће 2008
ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево	83.949.783,00	50,56%	88.813.458,00	52,92%
Предузеће за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бања Лука	54.744.503,00	32,97%	50.222.571,00	29,92%
Хрватска Пошта д.о.о. Мостар	27.356.247,00	16,47%	28.803.279,00	17,16%
УКУПНО	166.050.533,00	100,0%	167.839.308,00	100,0%

Извор: Подаци привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево; АПИФ Агенција за финансијске, информатичке и посредничке услуге Сарајево; АПИФ Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге; анализа Конкуренијског савјета.

Узимајући у обзир наведене податке (Табела 1.) и структуре укупног прихода јавних поштанских оператора у Босни и Херцеговини (у којима око 60,0-70,0% укупног прихода отпада на приходе остварене од резервисаних поштанских услуга) Конкуренијски савјет је процијенио да јавни поштански оператори на релевантном тржишту резервисаних поштанских услуга у Босни и Херцеговини имају исто тржишно учешће (постотак), као што је утврђено на основу укупног годишњег прихода.

Конкуренијски савјет анализом критерија утврђених у Одлуци о дефинисању категорија доминантног положаја, узимајући у обзир да на релевантном тржишту дјелују три јавна поштанска оператора (члан 21. Закона о поштама Босне и Херцеговине), на основу укупног прихода је утврдио да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево има на релевантном тржишту резервисаних поштанских услуга тржишно учешће од 50,56% у 2007. години.

Поступак утврђивања чињеница

Конкуренијски савјет у смислу члана 35. Закона је затражио податке и документацију (акт број: 01-06-26-056-19-П/08 од дана 15. априла 2009. године; 01-06-26-056-20-П/08 од дана 15. априла 2009. године; 01-06-26-056-21-П/08 од дана 15. априла 2009. године) од надлежних институција Босне и Херцеговине и Федерације Босне и Херцеговине, у циљу комплетирања документације (поднесак број: 01-06-26-056-24-П/08 од дана 21. априла 2009. године запримљен од Агенције за поштански саобраћај Босне и Херцеговине; број: 01-06-26-056-26-П/08 од дана 4. маја 2009. године запримљен од Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине; број: 01-06-26-056-32-П/08 од дана 8. маја 2009. године запримљен од Федералног министарства саобраћаја и комуникација).

Надаље, привредни субјект Хрватска пошта д.о.о. Мостар је доставио Конкурентијском савјету писани поднесак (дана 10. априла 2009. године запримљен под бројем: 01-06-26-056-17-П/08) у којем подржава дато мишљење привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево на Захтјев привредног субјекта МХС д.о.о. Сарајево, у којем се наводи да су јавни поштански оператори искључиво надлежни за пружање резервисаних поштанских услуга, у смислу Закона о поштама Босне и Херцеговине.

Конкурентијски савјет у поступку на основу документације достављене од привредног субјекта МХС д.о.о. Сарајево, привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево и надлежних институција Босне и Херцеговине (Министарство комуникација и саобраћаја Босне и Херцеговине, Агенција за поштански саобраћај Босне и Херцеговине и Федералног министарства саобраћаја и комуникација) је утврдио сљедеће чињенице:

- јавни поштански оператор значи предузеће које је у већинском државном власништву и које је регистровано за пружање резервисаних и нерезервисаних поштанских услуга (члан 2. тачка и) Закона о поштама Босне и Херцеговине);
- јавни поштански оператори су привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево, Предузеће за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бања Лука, Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука и привредни субјект Хрватска Пошта д.о.о. Мостар, Твртка Милоша бб, 88000 Мостар (члан 24. став (1) Закона о поштама Босне и Херцеговине);
- резервисане поштанске услуге значе оне универзалне поштанске услуге које може пружати само јавни поштански оператор (члан 2. тачка ф) Закона о поштама Босне и Херцеговине), који је у већинском власништву државе;
- оператор поштанског саобраћаја може бити свака правна особа која испуњава одређене техничке, кадровске и друге услове, уколико за пружање поштанских услуга поседује овлаштење добијено од надлежних тијела и уколико те услуге пружа у оквиру своје регистроване дјелатности (члан 9. став (2) Закона о поштама Босне и Херцеговине);
- оператор поштанског саобраћаја значи организацију (привредни субјект) која је у складу са овим Законом, овлаштена за пружање нерезервисаних услуга (члан 2. тачка г) Закона о поштама Босне и Херцеговине);
- Агенције за поштански саобраћај Босне и Херцеговини издаје и одузима дозволе (лиценце) поштанским операторима, уз сагласност Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, за обављање поштанских услуга, у складу са правилником који доноси иста.
- Агенције за поштански саобраћај Босне и Херцеговини је дана 7. марта 2008. године издала Обавјештење којим позива даваоце поштанских услуга у Босни и Херцеговини на подношење захтјева за издавање одобрења (лиценце) за обављање поштанских услуга;
- привредни субјект МХС д.о.о. Сарајево регистрован у Општинском суду у Сарајево, између осталих дјелатности, и за пружање курирских услуга (шифра поддјелатности 64.120) није поднио захтјев за добијање дозволе, на основу Обавјештења Агенције за

поштански саобраћај Босне и Херцеговини и нема дозволу добијену од исте за пружање поштанских услуга, односно обављање курирских услуга;

- Федерална управа за инспекцијске послове – федерални инспектор за телекомуникације (у саставу Федералног министарства саобраћаја и комуникација) је донијела Рјешење, дана 2. децембра 2008. године број: 10/12-27-5294/МД/08, о забрани привредном субјекту МХС д.о.о. Сарајево обављања резервисаних поштанских услуга (јер поред регистрације код суда није имао дозволу Агенције, за обављање поштанских услуга).

Конкурентијски савјет је утврдио, на основу члана 24. став (1) Закона о поштанском саобраћају Босне и Херцеговине, да дјелују три јавна поштанска оператора која пружају универзалне и остале поштанске услуга у Босни и Херцеговини, односно поштанске услуге од посебног друштвеног интереса.

Конкурентијски савјет је утврдио да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево дјелује као јавни поштански оператор, те да се на истог примјењују одредбе Закон о поштанском саобраћају Босне и Херцеговине, као *lex specialis*.

Конкурентијски савјет у оцјени доминантног положаја привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево је узео у обзир члан 9. став (2) Закона, којим је утврђено да привредни субјект може имати доминантан положај на тржишту роба или услуга ако на релевантном тржишту Босне и Херцеговине има учешће веће од 40,0%, и члан 4. став (1) Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја, којим је утврђено да доминантан положај у правилу није забрањен, ако привредни субјект својим поступањем и дјеловањем не спречава, ограничава или нарушава тржишну конкуренцију.

Конкурентијски савјет анализом критерија утврђених у Одлуци о утврђивању релевантног тржишта је утврдио да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево има тржишно учешће од 50,56% (Табела 1.) на релевантном тржишту резервисаних поштанских услуга у Босни и Херцеговини, те је процијенио је да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево има доминантан положај на релевантном тржишту резервисаних поштанских услуга у Босни и Херцеговини.

Конкурентијски савјет је размотрио наведене чињенице, појединачно и заједно, у смислу одредби Закона, Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја и Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, и утврдио да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево, својим поступањем и дјеловањем не злоупотребљава доминантан положај ограничавањем производње, тржишта или техничког развоја на штету потрошача на релевантном тржишту Босне и Херцеговине, у смислу члана 10. став (2) тачка б) Закона, односно да својим поступањем и дјеловањем не спречава, ограничава или онемогућава конкуренцију на релевантном тржишту пружања резервисаних поштанских услуга у Босни и Херцеговини, нити дјеловање привредног субјекта МХС д.о.о. Сарајево.

Конкурентијски савјет при доношењу одлуке је узео у обзир и мишљење надлежних институција Босне и Херцеговине (Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, Агенција за поштански саобраћај Босне и Херцеговине, Федерално министарство саобраћаја и комуникација и Федерална управа за инспекцијске послове – федерални инспектор за телекомуникације) да привредни субјект МХС д.о.о. Сарајево је дјеловао на тржишту резервисаних поштанских услуга у Босни и Херцеговини без одобрења надлежних институција, односно без испуњавања услова прописаних Законом о

поштама Босне и Херцеговине и Законом о поштанском саобраћају Федерације Босне и Херцеговине.

Према наведеном Конкурентијски савјет је донијео одлуку као што је наведено у тачки 1. диспозитива овога Рјешења.

Конкурентијски савјет у поступку није разматрао наводе у Захтјеву који нису директно у вези са одредбама Закона, а који се односе на надлежности и дјеловања других институција (Федерална управа за инспекцијске послове, Агенције за поштански саобраћај Босне и Херцеговине, Министарства комуникација и транспорта Босне и Херцеговине) нити захтјев за тумачење важећих прописа из области пружања поштанских услуга, те утврђивања евентуалне неусклађености одредби Закона о поштама Босне и Херцеговине и Закона о поштанском саобраћају Федерације Босне и Херцеговине.

Трошкови предметног поступка

На усменој расправи, одржаној дана 22. априла 2009. године, Подносилац захтјева је предложио, у смислу члана 105. став (1) Закона о управном поступку, да свака странка сноси своје трошкове поступка, док је пуномоћеник привредног субјекта ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево тражио да се Подносилац захтјева обавезе да сноси трошкови поступка (Записник са усмене расправе број: 01-06-26-056-25-П/08 од дана 22 априла 2009. године).

Водилац поступка на усменој расправи је упозорио странке у поступку, на основу члана 105. став (4) Закона о управном поступку, на обавезу подношење захтјева за накнаду трошкова поступка (са спецификацијом трошкова).

Будући да привредни субјект ЈП БХ ПОШТА д.о.о. Сарајево није доставио Конкурентијском савјету захтјев за накнаду трошкова поступка (спецификацију трошкова), у смислу члана 105. став 4. Закона о управном поступку, прије доношења овог Рјешења, исти је изгубио право на накнаду трошкова, те је Конкурентијски савјет одлучио као у тачки 2) диспозитива овог Рјешења.

Такођер, Конкурентијски савјет, у смислу члана 105. став (1) Закона о управном поступку Босне и Херцеговине, је утврдио да свака странка сноси своје трошкове поступка, као што је одлучено у тачки 3) овог Рјешења.

Поука о правном лијеку

Против овога Рјешења није допуштена жалба.

Незадовољна странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Предсједник

др. Стјепо Прањић